Sygn. akt **OS 19/22**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Tomasz Grabek**
Sędziowie: **r.pr. Renata Majerowska - sprawozdawca**
r.pr. Zofia Filipek-Kraczek

Protokolant: Joanna Kowalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…) r. sprawy z odwołania (…), na postępowanie radcy prawnego (…)na skutek odwołania z dnia (…)r. – doręczonego dnia (…)r. - od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt (…)o umorzeniu dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 1166) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt (…)o umorzeniu dochodzenia.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……
r.pr. Tomasz Grabek r.pr. Renata Majerowska r.pr. Zofia Filipek-Kraczek

OS 19/22

Uzasadnienie

Na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie rozpoznał sprawę ze skargi Pana (…)na postępowanie radcy prawnego (…)na skutek odwołania z dnia (…)r., wniesionego dnia (…)r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców prawnych w Lublinie z dnia (…)r. sygn. akt (…)o umorzeniu dochodzenia wobec stwierdzenia, że przewinienia dyscyplinarnego nie popełniono lub brak jest podstaw dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie ustalił, co następuje:

W dniu (…)r. do Krajowej Izby Radców Prawnych wpłynęła skarga (…)z dnia (…)r. działających jako członkowie Spółdzielni (…)na postępowanie radcy prawnego (…), który w sposób nieuprawniony pozyskał dane osobowe Skarżących tj. osób będących autorami pisma z dnia (…)r. skierowanego do mocodawcy racy prawnego. Wykorzystując powyższe dane osobowe autorów pisma radca prawy wysłał do Skarżących pismo w swojej prywatnej sprawie stanowiące wezwanie do zaprzestania naruszeń jego dóbr osobistych oraz wzywające do złożenia oświadczenia do organu Spółdzielni z przeprosinami. Pismem z dnia (…)r. Skargę przekazano do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (data wpływu (…)r.). W uzasadnieniu Skarżący wskazali, że radca prawny wykorzystał do celów prywatnych dane osobowe tj. nazwiska i adresy osób, które podpisały się pod pismem z dnia (…)r. skierowanym do Rady Nadzorczej w sprawie nieprawidłowości związanych z Walnym Zgromadzeniem w dniu (…)r. oraz (…)r., których treść dotyczy również radcy prawnego, wysyłając do nich wezwania jako prywatne pismo zawierające żądanie niezwłocznego skierowania do Rady Nadzorczej oświadczeń o określonej treści. Skarżący wskazali, że pismo z dnia (…)r. było skierowane wyłącznie do Rady Nadzorczej, jako organu sprawującego nadzór i kontrolę nad działalnością Spółdzielni. Skarżący nigdy nie podawali radcy pranemu swoich danych osobowych, nie wyrażali również zgody na udostępnienie tego pisma radcy prawnemu. Wezwanie radcy zawiera groźbę skierowania sprawy na drogą sądową, przez co Skarżący zostali zastraszeni przez radcę prawnego, czego skutkiem, z tego co wiadomo kilka osób wycofało swój podpis. Radca prawny nie wycofał swoich żądań, ani groźby skierowania sprawy na drogę sądową, nie udzielił tez odpowiedzi na pisma Skarżących z prośbą o wyjaśnienie w jaki sposób wszedł w posiadania danych osobowych. Końcowo Skarżący wskazali, że postępowanie radcy prawnego prawdopodobnie narusza przepisy ustawy o ochronie danych osobowych, ustawy o radca prawnych i Kodeks etyki radców prawnych.

Na wezwanie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia (…)r. radca prawny przedstawił pismem z dnia (…)r. wyjaśnienia, w których podniósł, że Skarżący nie byli ani nie są jego klientami. Skarżący są współautorami pisma upublicznionego na posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółdzielni (…), w którym zawarli szereg zarzutów uwłaczających radcy prawnemu podważających jego kompetencje zawodowe, stwierdzenia niezgodne z prawdą i

zarzuty łamania prawa. Za zgodą i wiedzą klienta Spółdzielni (…)wezwał Skarżących do złożenia oświadczenia określonej treści. Takie działanie jako ochrona jego praw nie może być kwalifikowane jako naruszenie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, gdyż wyraźnie wskazał że podstawą żądania jest art. 24 kc, a droga cywilna ochrony jego praw nie narusza zasad etyki. Radca wskazał, że na posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółdzielni zaprezentowano pismo Skarżących zawierające w swej treści twierdzenia odnoszące się bezpośrednio do niego i na jego wniosek dane osobowe Skarżących zostały mu przekazane na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f RODO w celu dochodzenia roszczeń związanych z ochroną naruszonych dóbr osobistych.

Skarżący pismem z dnia (…)r., które wpłynęło do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie dnia (…)r. uzupełnili Skargę z dnia (…)., w którym dodatkowo powołali, że prawdopodobnie mocodawca radcy prawnego nie miał podstaw do ujawnienia radcy prawnemu ich danych osobowych do celów prywatnych, a w konsekwencji radca prawny nie miał prawa ich przetwarzać. Ponadto Skarżący pismem z dnia (…)r., które wpłynęło do Okręgowej Izby Radców Prawnych dnia (…)r. złożyli kolejną skargę na radcę prawnego (…), któremu zarzucili że na Walnym Zgromadzeniu w dniu (…)r. i na Walnym Zgromadzeniu dnia (…)r. zabierał głos nieproszony, wypowiadał się jako pierwszy i nadmiernie ingerował w przebieg zgromadzeń, utożsamiając swoje wypowiedzi z interesem Zarządu i Rady Nadzorczej, przez co wpływał na wyniki głosowania i decyzje uczestników zebrania. Swoimi opiniami manipulował i wprowadzał w błąd, wskazując że w przypadku podjęcia poszczególnych uchwał w zaprezentowanej treści będą one nieważne. Pozwolił Zarządowi Spółdzielni na łamanie prawa oraz Statutu Spółdzielni.

Postanowieniem z dnia (…)r. sygn. akt (…)Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie z uwagi na niepopełnienie przewinienia dyscyplinarnego przez radcę prawnego. W uzasadnieniu postanowienia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że klientem radcy prawnego nie są Skarżący, a Spółdzielnia. Radca prawny działa w celu ochrony interesów organów Spółdzielni, z którymi to działaniami zgodnie z treścią Skargi i wyjaśnień radcy prawnego, Skarżący się nie zgadzają. Dalej Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego uznał, że pismo radcy prawnego wzywające do usunięcia skutków naruszenia swoich dóbr osobistych poprzez złożenie stosownego oświadczenia do Rady Nadzorczej Spółdzielni, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego, pozostaje w związku z wykonywaniem zawodu. Sam fakt wysłania do Skarżących wezwania nie stanowi naruszenia prawa czy zasad etyki zawodowej. Każdemu przysługuje prawo ochrony jego praw, a organ dyscyplinarny nie jest uprawniony do oceny czy doszło do naruszenia dóbr osobistych czy nie. W związku z tym, po analizie treści pisma, uznał że nie narusza ono art. 38 ust. 2 KERP , gdyż z treści pisma radca prawny nie grozi postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym, a wskazuje że sprawa może zostać przekazana na drogę postępowania sądowego. Wobec zarzutu wpływania radcy prawnego na sposób podejmowania uchwał przez organy Spółdzielni poprzez wydawanie opinii, wskazał że rolą radcy prawnego jest służenie głosem doradczym. Świadczenie przez radcę prawnego pomocy prawnej polega w szczególności na udzielaniu porad i konsultacji prawnych, sporządzaniu opinii prawnych. Radca prawny nie ma natomiast żadnego wpływu na stosowanie tych rekomendacji przez swoich klientów. Nie można zatem przypisywać odpowiedzialności za czynności podjęte przez

organy Spółdzielni, w tym za treść czy skutek podjętych lub niepodjętych przez nie uchwał. Ponadto wskazał, że przepisy prawa przewidują stosowne regulacje dotyczące eliminowania z obrotu prawnego wadliwych uchwał organów spółdzielni, czy też zgłaszania poprawek do treści uchwał czy też zamieszczenia oznaczonych spraw w porządku obrad walnego zgromadzenia, a w oparciu o zgromadzone dowody w niniejszej sprawie, Skarżący orientują się w zakresie możliwych do podjęcia kroków prawnych. Wobec kolejnego zarzutu ewentualnego naruszenia przez radcę prawnego przepisów dotyczących ochrony danych osobowych Skarżących, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że nie jest właściwym do podejmowania rozstrzygnięć w tym zakresie, a zawiadomienie w tej sprawie należy kierować do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Od powyższego postanowienia Skarżący wnieśli dwa odwołania z dnia (…)r., które wpłynęły do Okręgowej Izby Radców Prawnych dnia (…)r., podnosząc błędne uznanie skargi z dnia (…)r. jako uzupełnienie pierwotnej skargi z dnia (…)r. oraz wnosząc o osobne rozpoznanie skargi z dnia (…)r. jako dotyczącej innego przedmiotu sprawy. Odwołanie Pani (…)i Pana (…)zostało uznane za bezskuteczne, w związku z nieuzupełnienie braków formalnych odwołania w wyznaczonym terminie. Odrębne odwołanie wniósł Pan (…) z dnia (…)r. zarzucając zaskarżonemu postanowieniu jednostronne interpretowanie skargi i dowodów na korzyść radcy prawnego.

Pismem z dnia (…)r. Główny Rzecznik Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych, które wpłynęło do Okręgowej Izby Radców Prawnych dnia (…)r., przekazał pismo Skarżących z dnia (…)r. stanowiące uzupełnienie ich pisma z dnia (…)r. dotyczącego Skargi z dnia (…)r. Skarżący podnieśli, iż istnieje prawdopodobieństwo poświadczenia nieprawdy co do daty zawarcia umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych nr (…) . Dalej pismem z dnia (…)r . Główny Rzecznik Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców, które wpłynęło do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie dnia (…)., przekazał dalszą korespondencję Skarżących
dotyczącą m.in. Skargi z dnia (…)r. i z dnia (…)r. kierowaną do Ministra Sprawiedliwości, następnie pismem z dnia (…)r. Główny Rzecznik Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców, które wpłynęło do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie dnia (…)r., przekazał kolejną korespondencję Skarżących dotyczącą przedmiotowych skarg, a kierowaną do Ministra Sprawiedliwości.

W wyniku rozpoznania odwołań Skarżących, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie postanowieniem z dnia (…)r. sygn. akt (…) uchylił w całości postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia (…)r. sygn. akt (…)i orzekł o przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że w przeprowadzonym przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego postępowaniu dowodowym, a zatem w ustaleniach przyjętych za podstawę orzeczenia, zaistniały błędy które miały istotny wpływ na treść postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia. Sąd doszedł do przekonania, że materiał dowodowy stanowiący podstawę rozstrzygnięcia wymaga istotnego uzupełnienia. Ponadto Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zwrócił uwagę, na to że w sprawie zostały złożone dwie skargi z dnia (…)r. i z dnia (…)r., skargi zostały złożone przez różny skład osobowy

Skarżących, a w postępowaniu brak jest formalnej decyzji o połączeniu Skarg do łącznego rozpoznania, radca prawny odniósł się do jednej skargi z dnia (…)r. Sąd zalecił uzupełnienie materiału dowodowego i ustalenie okoliczności, w których radca prawny został poinformowany o piśmie członków Spółdzielni (…)skierowanym do Rady Nadzorczej. W oparciu o uzasadnienie odwołania Skarżących dotyczącym Skargi z dnia (…) (…)r. wraz z nagraniami z Walnych Zgromadzeń, które zostało złożone przez Skarżących podczas posiedzenia Sądu i zarzuty kierowane wobec radcy prawnego dotyczące jego aroganckiego zachowania w stosunku do członków obecnych na Zgromadzeniach, manipulację przepisami prawa uniemożliwiającymi im rozpoznanie wniosków czy ocenę składanych pełnomocnictw, jego wchodzenie w kompetencje przewodniczącego Zgromadzenia, gdzie zgodnie z regulacjami obowiązującymi w Spółdzielni radca prawny uczestniczy w Zgromadzeniu wyłącznie z głosem doradczym na wyraźną prośbę przewodniczącego Zgromadzenia, zasadnym jest przeprowadzenie dowodu z tych nagrań. Dodatkowo Sąd zalecił uzupełnienie postępowania o możliwość ustosunkowania się radcy prawnego do przedmiotu sprawy radcy prawnego w sposób kompletny.

W wyniku ponownego rozpoznania sprawy Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego postanowieniem z dnia (…)r. skargę z dnia (…)r. postanowił dołączyć do postępowania wywołanego skargą z dnia (…)r. sygn. akt (…). Następnie postanowieniem z dnia (…) r. wszcząć dochodzenie w sprawie podejrzenia popełnienia przez radcę prawnego (…)przewinienia dyscyplinarnego polegającego na ty, że w okresie pomiędzy (…)r. a (…)r. wykorzystał dane osobowe członków Spółdzielni, celem skierowania do nich pism w osobistej sprawie, w dniach (…)r. i (…)r. podczas obrad Walnych Zgromadzeń Spółdzielni, zachował się w sposób nieodpowiedni, naruszając w ten sposób zasady etyki zawodowej radcy prawnego tj. o czyn z art. 64 ust. w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych w związku z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. W toku postępowania Zastępca Rzecznika został poinformowany w dniu (…)r. o śmierci Skarżącej (…) .

Postanowieniem z dnia (…)r. sygn. akt (…)Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w trybie art. 313 § 1 i 2 Kpk w związku z art. 74 (1) ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych, uwzględniając dowody zebrane w sprawie przedstawił radcy prawnemu (…)zarzut, że w dniu (…)r. posłużył się w sposób nieuprawniony danymi osobowymi członków Spółdzielni (…), celem sporządzenia pisma w osobistej sprawie i doręczenie ww. członkom tego pisma tj. popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6 i art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r., że w dniach (…)r. i (…). podczas Walnych Zgromadzeń Spółdzielni (…)zachowywał się w sposób nieodpowiedni, przerywał wypowiedzi członków na Walnym Zgromadzeniu, zabierał nieproszony głos, udzielał nierzetelnie porad prawnych w odpowiedzi na zadawane pytania tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6 i art. 12 ust. 1 i 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. Obwiniony radca prawny podczas przesłuchania

dnia (…)r. nie przyznał się do zarzucanych mu przewinień. Obwiniony radca prawny podtrzymał swoje dotychczasowe wyjaśnienia złożone w piśmie z dnia (…)r. Do przetwarzania danych w takiej sytuacji nie jest potrzebna zgoda osób, których dane dotyczą. Pismo członków Spółdzielni kierowane do Rady Nadzorczej było przedstawione na posiedzeniu i wtedy zostało mu okazane. Zawarł umowę o powierzeniu przetwarzania danych w dacie, w której została ona zawarta. W zakresie uczestnictwa w Walnych Zgromadzeniach nie ma sobie nic do zarzucenia. Udzielał odpowiedzi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Decyzje podejmuje Walne Zgromadzenie. Jakość obsługi prawnej była na profesjonalnym poziomie. Poglądy radcy nie odpowiadały potrzebom Skarżących i w tym tkwi problem. Żadna z uchwał nie została zaskarżona. Skarżący nie zgadzając się z opiniami radcy prawnego, nie mogli przeforsować swoich. W jego ocenie Skargi dyscyplinarne mają jedynie na celu próbę spowodowania wyłączenia go z toczących się postępowań sądowych.

Po przeprowadzeniu dochodzenia i analizie zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego postanowieniem z dnia (…)r. sygn. akt (…)na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 Kpk umorzył dochodzenie prowadzone w sprawie radcy prawnego (…)ze Skarg z dnia (…)r. i (…)r., wobec stwierdzenia, że czynu nie popełniono lub brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. W uzasadnieniu postanowienia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego ustalił, że w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, szczególnie w postaci nagrania z posiedzenia Rady Nadzorczej z dnia (…)r., radca prawny zapoznał się z pismem członków Spółdzielni do Rady podczas posiedzenia tego organu dnia (…)r., którą to treść omawiał z członkami Rady Nadzorczej. Wobec tego Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego uznał, że radca prawny pozyskał pismo wraz z danymi adresowymi podczas wykonywania obowiązków zawodowych związanych z obsługą prawną Spółdzielni. Radca prawny wykonujący zawód w kancelarii radcy prawnego jest administratorem danych osobowych przetwarzanych w ramach wykonywania zawodu. Istota zawodu radcy pranego, który polega zgodnie z art. 6 ustawy o radcach prawnych na świadczeniu pomocy prawnej, zakłada przetwarzanie zarówno danych osobowych klientów, jak i danych osobowych osób trzecich przekazanych przez klienta oraz zebranych z innych źródeł na potrzeby wykonywania usługi. Z faktu związania tajemnicą zawodową, wynika że radca prawny jako depozytariusz tajemnicy, nie może być uznany za podmiot przetwarzający tj. podporządkowany w zakresie przetwarzania danych osobowych decyzjom administratora. Na tej podstawie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego uznał, że zarzuty co do istnienia lub nieistanienia umowy powierzenia danych osobowych nie są uzasadnione. Jednak aktualna pozostaje możliwość ewentualnego zawiadomienia Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, jeżeli w ocenie Skarżących dane osobowe zostały przekazane w sposób nieuprawniony. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego także wskazał, że w odniesieniu do zarzutu Skarżących „straszenia postępowaniem sądowym" w piśmie wzywającym do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych radcy prawnego poprzez złożenie stosownego oświadczenia pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego, nie stanowi naruszenia prawa czy zasad etyki zawodowej. Każdemu przysługuje prawo do ochrony jego prawa, a radca prawny w treści pisma nie grozi Skarżącym postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym. Końcowo Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że ostatnia kwestia była przedmiotem prawomocnego rozstrzygnięcia w sprawie o

sygn. akt (…). Ponadto Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że przesłuchania nagrań z Walnego Zgromadzenia z dnia (…)r. i (…)r. nie potwierdziły, aby radcy prawny zachowywał się w sposób sprzeczny z zasadami etyki zawodowej. Radca wypowiada się w dość specyficzny i stanowczy sposób, jednak jego zachowanie nie można określić jako aroganckie w stosunku do Skarżących czy innych osób obecnych na zgromadzeniach. Wypowiedzi nie godziły w dobra osobiste i nie były personalnie nakierowane. Ideą stosunku prawnego łączącego radcę prawnego i Spółdzielnię jest dbanie o interesy formalno-prawne Spółdzielni i jej organów. Wykonywanie tych czynności może być niejednokrotnie rozbieżne z jednostkowymi oczekiwaniami członków Spółdzielni. Ocena radcy prawnego w tej płaszczyźnie jest dokonywania wyłącznie przez Zarząd i do tego organu członkowie Spółdzielni powinni zgłaszać postulaty czy zastrzeżenia do tej pracy, a nie kierować je bezpośrednio do radcy prawnego.

Skarżący od powyższego postanowienia złożyli odwołanie datowane na dzień (…)r., które wpłynęło do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie dnia (…)r., uzupełnione pismem datowanym (…)r., które wpłynęło do Okręgowej izby Radców Prawnych dnia (…)r., a także uzupełnione uzasadnieniem zawartym w piśmie z dnia (…)r., które zostało złożone przez Skarżących na posiedzeniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego dnia (…)r. Skarżący wnieśli o zmianę postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z (…)r. sygn. akt (…) i wszczęcie postępowania dyscyplinarnego oraz złożyli wniosek ewentualny o zmianę postanowienia poprzez przesłanie sprawy do ponownego dochodzenia przez Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego. W uzasadnieniu odwołania Skarżący zarzucili przeprowadzenie dochodzenia niezgodnie ze Skargą z dnia (…)r. wraz z uzupełnieniami oraz niezgodnie ze Skargą z dnia (…)r., pominięcie sprawy poświadczenia nieprawdy na umowie o przetwarzanie danych osobowych, błędną kwalifikację czynów, zaniechania dowodowe i błędne ustalenia faktyczne.

Podczas posiedzenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego dnia (…)r., Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wniósł o utrzymanie w mocy postanowienia o umorzeniu dochodzenia, Skarżący podtrzymali w całości swoje stanowisko zawarte w skardze i w odwołaniu od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego.

Rozpoznając sprawę Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył co następuje:

Odwołanie Skarżących od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia (…)r. nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że postępowanie dyscyplinarne prowadzone przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ma na celu ustalenie czy doszło do naruszenia przez radcę prawnego obowiązków nałożonych przez obowiązujące przepisy prawne, w szczególności postanowienia ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (*Dz. U. z 2022r. poz. 1166 ze zm.*) oraz zasady zawarte w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego stanowiącym załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada

2014r., a także czy i na ile naruszenie to jest przez radcę prawnego zawinione i ewentualne wymierzenie winnemu kary dyscyplinarnej.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny po dokonaniu analizy akt sprawy, doszedł do przekonania, że postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o umorzeniu dochodzenia w sprawie radcy prawnego (…)jest zasadne i odpowiada prawu, a w świetle zgromadzonego materiału dowodowego zachowaniu radcy prawnego nie można dopatrzeć się znamion deliktów dyscyplinarnych lub brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny poddał analizie zasadność wszystkich zarzutów Skarżących określonych w skardze z dnia (…)r. uzupełnionej pismem z dnia (…)r. oraz w skardze z dnia (…)r. uzupełnionej pismem z dnia (…)r., odwołaniach z dnia (…)r. i z dnia (…)r. wraz z uzupełnieniem, a także dalszemu odwołaniu z dnia (…)r. wraz z uzupełnieniem z dnia (…)r. i argumentacji Skarżących prezentowanej w całym postępowaniu.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny rozpatrujący odwołanie Skarżących po raz pierwszy od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia (…)r. sygn. akt (…)odmawiającego wszczęcia dochodzenia, postanowieniem z dnia (…)r. sygn. akt (…) przekazując sprawę do ponownego rozpoznania, wskazał na uchybienia formalne tj. w sprawie zostały wniesione dwie skargi z dnia (…)r. i z dnia (…)r., które nie zostały formalnie połączone do jednego postępowania, w konsekwencji radca prawny nie miał możliwości ustosunkowania się drugiej skargi, tak aby jego stanowisko było kompletne, następnie zalecił Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego uzupełnienie i ponowną ocenę materiału dowodowego w celu ustalenia okoliczności ujawnienia radcy prawnemu pisma skierowanego do Rady Nadzorczej i danych osobowych jego autorów oraz ustalenia zachowań radcy prawnego podczas Walnych Zgromadzeń Spółdzielni w oparciu o uzupełniony przez Skarżących materiał dowodowy w postaci nagrania z obrad zgromadzenia.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o umorzeniu dochodzenia odpowiada prawu, zostało wydane na podstawie wszechstronnej i wnikliwej analizie materiału dowodowego, skargi zostały połączone do łącznego rozpoznania, radcy prawnemu stworzona została możliwość wypowiedzenia się w kontekście drugiej skargi, a ustalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego wrażone w uzasadnieniu postanowienia, Sąd w pełni podziela i przyjmuje jako własne. Skarżący pozostają w sporze z radcą prawnym i organami Spółdzielni (…)i ten właśnie konflikt stanowi stanowi tło zarzutów Skarżących wobec radcy prawnego. Skarżący pismem z dnia (…)r. wystąpili do Rady Nadzorczej podnosząc szereg zastrzeżeń wobec Zarządu Spółdzielni i radcy prawnego związanych ze przebiegiem Walnych Zgromadzeń w dniu (…)r. i dnia (…). Ww. piśmie Skarżący zarzucają radcy prawnemu stronniczość i utożsamianie się radcy z interesem Zarządu i Rady Nadzorczej Spółdzielni w wypowiedziach poprzez wprowadzanie w błąd członków zgromadzeń, nadmierną ingerencję w ich przebieg, naruszenie przepisów prawa i regulacji wewnętrznych Spółdzielni. Pismo wpłynęło do Rady Nadzorczej dnia (…)r. i było omawiane na posiedzeniu Rady, na którym był obecny również radca prawny. W toku posiedzenia, radca prawny zapoznał się z treścią pisma Skarżących z dnia (…)r. oraz poinformował członków

Rady o tym, że zamierza wystosować do jego autorów wezwania do zaprzestania naruszenia jego dóbr osobistych. Radca prawny skierował do Skarżących wezwania z żądaniem usunięcia skutków naruszenia jego dóbr osobistych i złożenia oświadczenia do organu Spółdzielni oświadczenia określonej treści w wyznaczonym terminie, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Radca prawny brał udział w Walnym Zgromadzeniu członków Spółdzielni w dniach (…)r. i dnia (…)r. podczas, których zabierał głos, wyrażał opinie prawne i służył głosem doradczym. Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o zgromadzone dowodowy tj. Skargi z dnia (…)r. i z dnia (…)r. wraz z uzupełnieniami, wyjaśnienia Skarżących i radcy prawnego, korespondencję członków spółdzielni z jej organami, wewnętrzne dokumenty Spółdzielni i regulacje, protokół oraz nagranie z posiedzenia Rady Nadzorczej z dnia (…)r., nagrania ze zgromadzeń dnia (…)r. i z dnia (…)r.).

Stosownie do art. 6 i 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego *Radca prawny, mając na uwadze treść roty ślubowania określonej w ustawie o radcach prawnych, obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami, Radca prawny obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym. Naruszeniem godności zawodu radcy prawnego jest w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego. Natomiast stosownie do art. 12 ust. 1 i art. 7 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego Radca prawny zobowiązany jest wykonywać czynności zawodowe sumiennie oraz z należytą starannością uwzględniającą profesjonalny charakter działania, Radca prawny nie może naruszać zasad etyki zawodowej i niewłaściwie wywiązywać się z obowiązków zawodowych w celu spełnienia oczekiwań klienta lub osób trzecich.*

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego prawidłowo wywiódł zgodnie z utrwaloną doktryną, że określony obowiązek radcy prawnego dbania o godność zawodu przy wykonywaniu czynności zawodowych, w działalności publicznej oraz w życiu prywatnym, nie jest sprecyzowany poprzez określenie katalogu zachowań w poszczególnych wyżej wymienionych sferach, które uznane były za naruszające godność zawodu. Każdorazowo ocena zachowania radcy prawnego pod kątem naruszenia przepisu art. 11 KERP oceniana musi być indywidualnie, przy wzięciu pod uwagę określony stan faktyczny. Na tle interpretacji art. 11 i uznawania radcy prawnego winnego popełnienia deliktu dyscyplinarnego w życiu prywatnym nie ma jednolitej wykładni, bowiem z jednej strony mamy tutaj do czynienia z wkraczaniem przez samorząd radcowski w prywatną sferę życia radcy prawnego, natomiast z drugiej strony pozostaje kwestia ingerowania w życie prywatne radcy prawnego w interesie samorządu radcowskiego. Wyważając interesy zarówno radcy prawnego jak i samorządu radcowskiego proponowana jest więc wykładnia, że ingerencja struktur dyscyplinarnych samorządu jest dopuszczalna, gdy działanie radcy prawnego w sferze prywatnej naraża godność zawodu poprzez to, że popełniając dany czyn, osoba go popełniająca, powołuje się bezpośrednio na swój statu zawodowy. Nie chodzi tu o dorozumiane lub potencjalnie domyślne łączenie danej osoby z bycie radcą prawnym, ale o takie zachowanie, w toku którego jako swoistego argumentu dany radca używa swojego statusu zawodowego. Dbanie o godność zawodu radcy prawnego, określona w art. 11 wymaga, aby radca prawny przy wykonywaniu swoich

obowiązków zawodowych traktował wszystkich swoich klientów z szacunkiem. Wszelkie wypowiedzi radcy prawnego powinny być taktowne, powściągliwe i z zachowaniem umiaru. Radca prawny, pomimo korzystania przy wykonywaniu zawodu z wolności słowa i pisma, nie może nigdy przekraczać granic określonych przepisami prawa i rzeczową potrzebą. Radcy prawnemu nie wolno także okazywać swojego stosunku, a zwłaszcza stosunku negatywnego, do stron, uczestników postępowania. Na tych samych zasadach powinien być oparty stosunek radcy prawnego do sądów i organów, przed którymi występuje, świadcząc pomoc prawną. Stanowisko zajmowane przez radcę prawnego w sprawie powinno być wynikiem wyłącznie jego poglądów – nawet gdyby nie spełniało ono oczekiwań klienta. Zasada lojalności względem klienta i kierowania się jego dobrem, nie może wpływać na ograniczenia niezależności radcy prawnego. Nie należy jednak sądzić, że tym samym zasada niezależności uchyla zasadę lojalności w stosunku do klienta. Obie bowiem są jednakowo istotne. Wyrażony wcześniej pogląd odnosi się wyłącznie do merytorycznej oceny wyrażonej przez radcę prawnego w danej sprawie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przenosząc powyższe na płaszczyznę niniejszej sprawy wskazuje, że prawidłowo uznał Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, że radca prawny w sposób uprawniony pozyskał dane osobowe Skarżących jako autorów pisma skierowanego do Rady Nadzorczej z (…)r. Treść tego pisma była omawiana przez radcę prawnego podczas posiedzenia Rady dnia (…)r., gdzie radca prawny świadczył pomoc prawną, dodatkowo radca prawny uprzedził członków Rady o zamiarze podjęcia określonych kroków prawnych w związku z naruszenie jego dóbr osobistych. Należy zważyć, iż radca prawny w ramach prowadzonej działalności dokonuje przetwarzania danych osobowych np. danych klientów, stron i uczestników postępowania, osób trzecich przekazanych przez klienta oraz z innych źródeł pozyskanych na potrzeby wykonania usługi pomocy prawnej. Słusznie zważył Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, że zgodnie z ustawą o radcach prawnych i Kodeksem Etyki Zawodowej Radcy Prawnego analizując status prawny radcy prawnego w czynnościach przetwarzania danych osobowych, należy uwzględnić również zasadniczy obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej. Z instytucji tajemnicy wynika, że radca prawny jako jej depozytariusz, nie może być uznany jako podmiot przetwarzający tj. podporządkowany w czynnościach przetwarzania danych decyzjom administratora np. klienta. W związku z powyższym, można przyjąć że radca prawny wykonując zawód w kancelarii radcy prawnego nie ma obowiązku i potrzeby zawierania umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, gdyż sam jest ich administratorem. W oparciu o powyższe Sąd nie dopatrzył się naruszenia zasad ochrony danych osobowych w zakresie pozyskania przez radcę prawnego danych osobowych Skarżących i zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. f) Rodo jest uprawniony do ich przetwarzania jako niezbędnych do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów tj. w celu dochodzenia roszczenia związanego z ochroną jego dóbr osobistych. Ponadto Sąd nie dopatrzył się poświadczenia nieprawdy w umowie przetwarzania danych. Powyższe ustalenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego nie pozbawiają Skarżących prawa do podejmowania indywidualnych środków prawnych w postaci zawiadomienia Generalnego Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych jako centralnego organu administracji publicznej do spraw ochrony danych osobowych w Polsce, czy też pozostałych organów wymiaru sprawiedliwości w zakresie ewentualnego poświadczenia nieprawdy.

W kontekście stawianego przez Skarżących zarzutu stosowania przez radcę prawnego groźby postępowaniem karnym w wezwaniu do usunięcia skutków naruszenia jego dóbr osobistych, który również był przedmiotem analizy Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w postępowaniu ze skargi m.in. Pani (…)przeciwko radcy prawnemu sygn. akt (…), stosownie do art. 38 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego *radca prawny nie może w swych zawodowych wystąpieniach grozić postępowaniem karnym*. Interpretując znaczenie i zakres regulacji art. 38 ust. 2 KERP tzw. zakazu uprawiania szantażu procesowego przez adwokatów i radców prawnych, należy przywołać tezy wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2012r. w sprawie sygn. akt SDI 9/12 „*Niezależnie od stopnia konfliktu interesów charakteryzującego spór pomiędzy stroną przeciwną a stroną, którą reprezentuje radca prawny lub adwokat, profesjonalnemu pełnomocnikowi nie wolno ani pisemnie ani nawet ustnie uciekać się do groźby skierowania sprawy na drogę ścigania karnego lub dyscyplinarnego, jeśli przeciwnik procesowy strony reprezentowanej przez radcę prawnego lub adwokata nie spełni określonych żądań lub życzeń tej strony. Idzie tu więc o wypadki, w których adwokat uzależnia sporządzenie wniosku o ściganie karne lub dyscyplinarne od postulowanego przezeń, a nie akceptowanego przez stronę przeciwną, zachowania. Tego typu zachowania stanowią bowiem mniej lub bardziej zakamuflowaną formę szantażu procesowego, do którego nie może przykładać ręki radca prawny lub adwokat. Nie ma znaczenia dla oceny, czy zachowanie radcy prawnego lub adwokata narusza zakaz określony w art. 27 ust. 7 Kodeksu Etyki Radców Prawnych (obecnie art. 38 ust. 2) (...) to, czy strona przezeń reprezentowana ma rację w sporze organicznym (głównym, przy rozstrzyganiu którego udziela on pomocy prawnej) ani to, czy zachowanie przeciwnika procesowego istotnie wypełniało znamiona przestępstwa lub przewinienia dyscyplinarnego, którego wdrożenia groźba dotyczy; te ostatnie okoliczności mogą co najwyżej moderować stopień zawinienia. Zakaz, o którym mowa w art. 27 ust. 7 Kodeksu Etyki Radców Prawnych (...) dotyczy zarówno gróźb wyrażonych wprost, jak i w formie zawoalowanej, ale wystarczająco czytelnej dla bezstronnego, rozsądnego odbiorcy (np. „o ile….to mój klient rozważy skierowanie sprawy do Policji/prokuratury/organów ścigania"); nie ma też znaczenia, czy zawiadamiającym miałby być radca prawny lub adwokat, czy też reprezentowana przezeń strona. Przy ocenie tego, czy mamy do czynienia z informacją czy z zachowaniem naruszającym zakaz określony w art. 27 ust. 7 Kodeksu Etyki Radców Prawnych* (…) *ważyć należy całokształt okoliczności towarzyszących wystosowaniu pisma lub wypowiedzeniu słów określonej treści, przy czym zasady logiki i doświadczenia życiowego nakazują przyjąć, że nie jest dopuszczalne uzależnianie przez radcę prawnego lub adwokata odstąpienia od złożenia wniosku o ściganie karne (dyscyplinarne) pod warunkiem np. wypłacenia jego klientowi odszkodowania, zawarcia ugody o treści odpowiadającej życzeniom jego klienta, odstąpienia od umowy lub zmiany warunków umowy zgodnie z życzeniem reprezentowanego klienta, itp., a za szczególnie znamienne powinno być oceniane określanie terminu, po którym nastąpi skierowanie sprawy na drogę ścigania karnego (dyscyplinarnego), ponieważ precyzowanie takiego terminu nader jednoznacznie wskazuje na ukryte uzależnienie takiego zawiadomienia od zdarzeń zależnych od adresata pisma, będącego przeciwnikiem procesowym strony reprezentowanej przez radcę prawnego lub adwokata. Nie jest natomiast groźbą, w rozumieniu art. 27 ust. 7 Kodeksu Etyki Radców Prawnych (...) sucha informacja, podpisana przez radcę prawnego lub adwokata, w której powiadamia on stronę przeciwną, że jego klient podjął decyzję (a nie, że rozważa jej*

podjęcie) o skierowaniu sprawy na drogę postępowania karnego (dyscyplinarnego); jednakże i taka wiadomość powinna być oceniona w kontekście innych pism (ustnych propozycji negocjacyjnych), wystosowywanych (wypowiadanych) przez adwokata lub radcę prawnego do tej samej osoby w zbliżonym czasie.

Z treści pisma radcy prawnego kierowanego do Skarżących wynika, że radca prawny wzywa do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych radcy prawnego poprzez złożenie oświadczenia do organu Spółdzielni pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Przedmiotowe wezwanie stanowi prywatną korespondencję radcy kierowaną do Skarżących, ale pozostającą w związku z wykonywaniem zawodu radcy prawnego i obsługą prawną Spółdzielni. Radca nie artykułuje wobec Skarżących w jego treści groźby postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym. Natomiast w kontekście wypowiedzi radcy prawnego na posiedzeniu Rady Nadzorczej z dnia (…). wynikającej z nagrania, należy wskazać, że wypowiedź ta stanowi opinię i stanowisko wyrażone wobec członków Rady, nie wobec Skarżących. W piśmie skierowanym do Skarżących, uwzględniając kontekst wypowiedzi radcy prawnego wobec członków Rady, mamy do czynienia jedynie z suchą informacją o skierowaniu sprawy na drogę postępowania sądowego, być może karnego. Niezależnie od tego, należy podkreślić, że radcy prawnemu tak jak każdemu przysługuje prawo do ochrony jego praw, w tym prawo zainicjowania postępowania sądowego w związku z naruszeniem jego dóbr osobistych. W tym przypadku, zachowanie radcy nie narusza art. 38 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Dodatkowo należy wskazać, iż Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia podkreślił, iż przedmiotowa kwestia była przedmiotem prawomocnego rozstrzygnięcia w sprawie o sygn. akt (…).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny za prawidłowe uznaje również ustalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w kontekście niezasadności zarzutu Skarżących wobec radcy prawnego naruszenia przez niego zasad wykonywania zawodu podczas dwóch Walnych Zgromadzeń członków Spółdzielni, gdzie przerywał wypowiedzi członków zgromadzenia, zabierał głos nieproszony, nierzetelnie udzielał porad prawnych, czym pływał na wyniki głosowania i decyzje uczestników zgromadzenia, utożsamiał się z interesem Zarządu i Rady Nadzorczej Spółdzielni, jako nie znajdującego oparcie w zebranym materiale dowodowym. Nagrania z Walnych Zgromadzeń Spółdzielni z dnia (…)r. i z dnia (…)r. nie potwierdziły, aby radca prawny zachowywał się niegodnie z zasadami Kodeksu Etyki Zawodowej Radcy Prawnego. Sąd dostrzega, że radca prawny ma doniosły i stanowczy sposób wypowiedzi, ale podczas jego wypowiedzi nie można dopatrzeć się arogancji w stosunku do uczestników zgromadzeń. Wypowiedzi radcy prawnego nie godziły w dobra osobiste Skarżących i nie były personalnie ukierunkowane. Trudno też uznać, że jego porady prawne były udzielane z naruszeniem przepisów prawa. Jak słusznie zważył Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego ideą obsługi prawnej podmiotu jakim jest Spółdzielnia (…) jest dbanie o interesy formalno-prawne Spółdzielni i jej organów. A ten właśnie sposób wykonywania pomocy prawnej może być niejednokrotnie rozbieżne z indywidualnymi oczekiwaniami poszczególnych członków Spółdzielni.

Podsumowując, należy zważyć, że zarzucany radcy prawnemu czyn, musi wyczerpywać znamiona czynu zabronionego w świetle przepisów ustawy o radcach prawnych oraz przepisów Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, natomiast dowody przeprowadzone w niniejszej sprawie nie potwierdzają naruszenia przez radcę prawnego zasad godności zawodu tym samym nie potwierdzają jednoznacznie zasadności zarzutów stawianych przez Skarżących.

W myśl treści art. 74 (1) pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (*Dz. U. z 2022r. poz. 1166 ze zm.*) w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego. Z kolei art. 437 § 1 Kpk stanowi natomiast, że po rozpoznaniu środka odwoławczego sąd orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie lub uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części.

Mając na uwadze podniesione okoliczności, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie orzekł jak w sentencji postanowienia.

Pouczenie

Zgodnie z art. 426 § 1 Kpk w związku z art. 74 (1) ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (*Dz. U. z 2022r. poz. 1166 ze zm.*) niniejsze postanowienie jest ostateczne i nie służy od niego prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

Przewodniczący: Członkowie:

.....	.....	.....
r.pr. Tomasz Grabek	r.pr. Renata Majerowska	r.pr. Zofia Filipek-Kraczek